

ERDÉSZETI UJSÁG

szak és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére

Előfizetési díjak:

Egy évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona

Pénzküldemények

Szászsebesi Ipar és Gazdasági Hitelszövetkezet
címére küldendő, Szászsebesen

Megjelenik minden csütörtökön

Felelősszerkesztő és kiadó tulajdonos

PODHRADSKY EMIL

Hirdetési díjak:

Egyhasábos garmond sor vagy annak a helye
20 fillér. Ajánlközásoknál, eladás vagy vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fillér
Nagyobb s többszöri közlésű hirdetményeknél
mérsékelt díjak egyezség szerint

XIII. évfolyam

Szászsebes, 1909 július 8

15. szám

RÉGI PÉNZEK

aranyból és ezüsből megvétetnek jó árban.

SCHMIDEG ALFRÉD

B u d a p e s t, I., Maros-utca 7. szám.

FARAGÓ BÉLA

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

ZALAEGERSZEG

MAGYAR MAGPERGETŐ GYÁRA
ERDÉSZETI CSEMETE-TELEPEI

Ajánl saját magpergetőjében termelt legma-
gasabb csiraképességű

túlevelű magvakat,

kitűnő minőségű

lombfa magvakat,

kocsányos és kocsánytalan tölgymakkot,
fűmagvakat, répa, here és más gazda-
sági magvakat,

saját telepein nevelt, kitűnően fejlődött, erdő-
sítési célokra alkalmas

tű- és lomblevelű csemetéket,

gyümölcsfákat, válogatott fajokban diszfenyő-
ket, sorfákat, élősvény-csemetéket.

Alkalmi vétel:

Több millió tölgycsemete 20—150 cm. magas

50.000 drb diszbokor 1½—3 m. „

20.000 „ diszfenyő 1½—3 m. „

HIENTZ JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIRKERESKEDÉS
ÉS NYOMTATVÁNYRAKTÁR

NYOMDAMŰINTÉZET

MEGRENDELÉSEKET GYOR-
SAN, PONTOSAN ESZKÖZÖL

Előnyös vadértékesítés!

Szarvas, dánvad, vadsertés, őz, nyul, fogoly s egyéb lőtt vad értékesítését minden mennyiségben elvállalom a legmagasabb árak mellett o o

Azonnali készpénz elszámolás

o o Ajánlatokat kér: o o

=== Fodor Károly ===

o o bizományos o o

Budapest, központi vásárcsarnok

Élő vad!

Élő foglyokat, fácánokat, nyulakat, őzeket, szarvasokat, vad házinyulakat, uhukat, minden másfajta állatokat magas árakon vásárol —

0. Frank Utóda Kreuzig és Högl

állatkiviteli és nagykereskedési háza, Wien
(Bécs) V-2. Einsiedlergasse 13. Telefon 598.
Szállít minden nem élő vadakat és más élő
állatokat első rendű minőségben.

A nyulak tömeges befogásához saját hálóit, foglyok és fácánok szállításához saját ketre-
ceit bérmentve küldi és adja rendelkezésre.

Képes vételi árjegyzék ingyen
és bérmentve. o o o

Előfizetési díjak:
 Egy évre 8 korona
 Fél évre 4 korona
 Negyed évre 2 korona

Pénzküldemények
 Szászsebesi Ipar és Gazdasági Hitelszövetkezet
 címére küldendők, Szászsebesen

Megjelenik minden csütörtökön
 Felelősszerkesztő és kiadó tulajdonos
PODHRADSKY EMIL

Hirdetési díjak:
 Egyhasábos garmond sor vagy annak a helye
 20 fillér. Ajánkozásoknál, eladás vagy vételnél
 minden szó után előre beküldendő 4 fillér
 Nagyobb s többszöri közlésű hirdeteményeknél
 mérsékelt díjak egyezség szerint

XIII. évfolyam

Szászsebes, 1909 július 8

15. szám

Két felhívás.

Rövid egymásutánban két felhívás is került elibénk. Az egyiket Vízgy Gyula m. kir. I. oszt. erd. altiszt, mint a lugosi h. bizottság elnöke bocsátotta ki, amelyben arra hívja fel az összes kartársakat, hogy siessenek, belépni az Állami és megyei altisztek és szolgák országos szövetségé-be, s igyekezzenek ennek támogatásával kivívni jobb sorsukat és jogaikat. A másikat a zsarnócai m. kir. kincstári erdészeti altisztek küldötték szét az összes kincstári erdőhatóságokhoz, s ebben abból a célból való tömörülésre hívják fel kartársainkat, hogy együttes erővel sürgessék a kincstári erdészeti altiszti fizetés, a természetbeni illetmények, nyugdíj, árva ellátása és gyermeknevelési ügy végleges rendezését.

Kötelességemnek ismerem, hogy ezzel a két felhívással foglalkozzam.

Az első felhívásra egyszerűen a tizparancsolat egyikével válaszolok, amely így szól:

«Ne legyenek Én előttem idegen Isteneid!»

Szegénységi bizonyítványt állítnának ki maguk részére az erdészeti altisztek, ha a tőlük minden tekintetben s különösen a szolgálat terén messze távol álló szakmák szolgálatában lévő altisztisztek és szolgák védő szárnyai alá menekülve, azok segítségére szorulnának, ahelyett, hogy valamennyien — mint egy ember sarokra állva — tömörülnének, s szövetkezve a hivatásukban és szolgálatukban, de egyúttal mostoha sorsukban jóformán teljesen azonos vadászati altisztekkel és

más alkalmazottakkal, maguk igyekeznének egy zászló alá toborzódni és megalkotni az általam már annyiszor szükségesnek jelzett «Erdészeti és Vadászati Altisztek Országos Egyesületé»-t.

Nyilvánvaló ugyanis, hogy a Vízgy Gyula kartárs által ajánlott egyesületben az erdészeti altisztek nem a vezérszerepet vinnék, hanem csak mint lógósok, a mások szekerét segítenék kihuzni a kátyuból, s annak az egyfetének a tevékenységéből nekik csak a morzsák jutnának. Annak a Szövetség-nek havonként egyszer megjelenő lapja az erdészeti altisztek érdekeinek alig szoríthatna nagyobb helyet egy sarkocskánál, amelyet senki sem venne észre.

Két olyan hatalmas testület, mint amilyen az erdészeti és vadászati altiszti, amely hazánkban mintegy huszezer főre tehető, nem szorul arra, hogy más testületek kegyét és támogatását keresse, ha pedig mégis keresné, ahelyett hogy saját erejéből maga igyekeznék küzdeni a saját speciális érdekeiért, nem lenne érdemes arra, hogy ott befogadják.

«Gyáva népnek nincs hazája!» mondja a költő; és ha az erdészeti és vadászati altisztek valóban gyávák lennének ahoz, hogy maguknak a jobb sorsot és emberi jogaikat kivívják, nem érdemelnék meg, hogy aspirációiknak bárhol is hazát találjanak, mert bolond is lenne az a sereg, amely a saját területén gyávanak és élnetetlennek bizonyult katonát soraiba fogadná, aki vitéz csapatait inkább gyöngitené, mintsem erősítené.

A zsarnócai kartársak mozgalmá, bár — mint felhívásukban maguk is elismerik — a mostani politikai bonyodalmak miatt nem időszerű; férfias elhatározásra vall, és így tiszteletre méltó is. Az abban említett memorandum tartalmát nem ismerem ugyan, de ha az csak az említett javadalmazási kérdések keretében mozog s nem terjed ki egyúttal az annyira elhanyagolt személyi és társadalmi jogos ambíciókra is, akkor azt célját tévesztettnek kell előre is nyilvánítanom.

Szerény véleményem szerint az erdészeti altisztek céljaik elérésében nem követnek helyes rendszert, mert a házat nem alulról fölfelé, hanem felülről lefelé akarják építeni, ami pedig ha talán nem is teljesen lehetetlen, de legalább is nem célszerű.

Az erdészeti altiszteknek végre valahára be kellene látniok azt, hogy bármilyen irányu mozgalmuk csak akkor lehet eredményes, ha előbb annak céljait és a kiviteli módozatokat jól meghánytorgatják, s nem zavaros musttal, hanem már kiforrott, tiszta borral lépnek a nagy közönség, s illetve az irányadó körök elé. A sikernek még a reményéhez is feltétlenül szükséges egy olyan központ, amelyben eszméik szálai összefutnának, ez a központ pedig nem lehet más, mint egy *saját külön lap*, melynek hivatása tisztán és egyedül az ő érdekeik szolgálása, s mely lap semmiféle *idegen befolyás* alatt nem áll.

Egy ilyen *teljesen független* lapot létesíteni, fentartani és erőssé tenni nem boszorkányság, s

nem is követel nagy pénzbeli áldozatot, hanem inkább a *közös szent célok iránt való lelkesedést*.

Egy ilyen lap eszménye lebegett az én szemem előtt akkor, amidőn másfél évtized előtt megindítottam az *«Erdőőr»* című lapot, mely később az *«Erdészeti Ujság»* címet vette fel. Az azóta eltelt hosszú idő alatt emberi erőt meghaladó munkát végeztem, melynek célja volt felrázni az erdészeti és vadászati altiszti személyzetet kárhozatos közönyösségéből; feláldoztam egészségemet, megrövidítettem életemet, károsodtam amugy is csekély vagyonomban s még sem csüggedtem, hanem szinte botornak nevezhető kitarással küzdöttem tovább, hogy felolvasszam a közönyösségnek azt a jégburkolatát, mely a kartársak sziveit magába zárta s jóformán valamennyiét hatalmába kerítette, s tettem ezt abban a reményben, hogy végre mégis csak elérkezik az az idő, amikor belátják az erdészeti és vadászati altisztek, hogy nem szabad tovább is tétleneknek maradniok, ha hivatásukban és a társadalomban boldogulni kívánnak, hanem bátran ki kell lépniök a cselekvés terére, s igyekezniök kell önerejükben kivívni azt, ami őket a természet rendje szerint megilleti, de amit a mostoha sors tőlük megtagadott.

Nos, ez az idő most megérkezett!

Az itt tárgyalt kétrendbeli felhívás bizonyítja, hogy az erdészeti altiszti személyzet öntudatra kezd ébredni s kész sikra szállni mostoha sorsa ellen.

Megkezdtek most a kincstáriak, s nem ké-

AZ „ERDÉSZETI UJSÁG“ TÁRCÁJA.

A számum.

A -Bp. H. után.

Irta Kálnoki Bedő Béla.

II.

A fal elé feküdtünk ismétlem, mert aki mögöttem keresett volna védelmet, azt egy csodálatos fizikai törvény folytán pár óra múlva örökre eltemette volna a sárga rém, a homok. Ólmosan tikkasztó volt a levegő és amikor magamra huztam a hét, szinte ujnyi vastag teveszőr takarómat és szinte vágyódva gondoltam a délutáni órákra, amikor gyötörni fog a hidegláz, és a mikor fájni fogok, hogy a fogam is majd vacog belé. De a délután még messze volt és a mindennapos láz várt órájáig a legkinosabb helyzetben éreztük magunkat.

Elmult a félóra; rajtunk tombol a vihar. Mintha homokból való Niagara alatt feküdnénk, olyan nehéz, olyan gyors zuhatag borít szüntelen. A talaj meginog alattunk, inog szakadatlanul. A szél úgy üvölt, ahogyan ezer bibliai behemót szörny nem tudott volna üvölni.

Minden újabb reánk csapódó homokfelhő csak egy porszemet felejt rajtunk, de csakhamar mázsányi súlyt érzünk magunkon. És ez a halálos teher lassan, igen lassan növekszik. Centigrammonként érezzük a fojtó szaporodását. A mellünk összeszorul, lélekzeni alig tudunk, a vérünk tombol, minden érzékünk eltompul lassan, s aludnók a kimerültség halálhoz vezető álmát, ha az agyunk nem működne ugyanekkor százszorosán fokozott mértékben. Önkívületben delírá a takaró alatt számunkor minden ember. És ez a delirium jó, ez a delirium boldog...

Még egyszer beleharapok a takarómba, hogy valahogy szabadon ne hagyja a fejemet, mert akkor biztosítva van éjfélre a sakálok vacsorája, és azután... nos azután szinte úgy érzem, mintha a lelkem válna el a testemtől. És jól érzi magát a lelkem...

Fürdik. Igen fürdik valami kristályos vizű százas fenyők szegélyezte hegyi patakban fürdik, melyben vöröspettyes pisztrángok kapkodnak a csalétek után. Mert halásszák a pisztrángot; valami esodaszép éjfékete

telkedem abban, hogy kiábrándulva első kudarcuk után, nyomon fogják őket követni az állami kezelésbe vett erdőknél alkalmazott kartársak is, valamennyien be fogják látni azt, hogy milyen nagy hibát követtek el akkor, amidőn nem pártolták és támogatták azt az *egyedüli lapot* mely *az ő érdekeiket* igyekezett mindig hűségesen és önzetlenül szolgálni. Be fogják látni azt, hogy hiába hajolnak meg idegen bálványok előtt és hiába hallgattak csábító szavakra, melyek más lap zászlója alá hívták, s amely lap — bár ígérte — érdekeikért eddig alig tett valamit, s kivált *személyi érdekeiket* teljesen elhanyagolta.

Meg vagyok győződve, hogy ezeket mérlegelve, nem csak a kincstári, hanem az állami kezelésbe vett erdőknél is alkalmazásban álló altisztek, erdőlegények, segéderdőőrök és szolgálk *kivétel nélkül valamennyien* beállanak *lapom előfizetői közé*, s így rövid idő alatt előfizetőinek száma a *kétezret* is meg fogja haladni, annyiival inkább, mert nem kételkedem abban, hogy példájukat a *kir. közalapítványoknál*, a *ménésbirtokoknál*, valamint a *magánuradalmaknál* alkalmazott kartársak is követni fogják.

Éppen ezért, és mert engem nem anyagi érdek, nem nyereségvágy, hanem tisztán csak az igaz és jó ügy iránt való lelkesedés vezet vállalkozásomnál, elhatároztam, hogy abban az esetben ha lapom előfizetőinek száma *legalább 1500 lesz*, azt eddigi terjedelmében továbbra is *hetenként egyszer* fogom kiadni az eddigi 8 korona helyett

6 korona évi, 3 korona félévi előfizetési díj mellett.

Nem hiszem, hogy a tisztelt kartársak között csak egyetlen egy is akadna olyan, aki nem csak a havi 50 fillért ne tudná nélkülözni, hanem egyuttal készségesen ne áldozná a *közös érdekek* előmozdításának szent céljára.

A lapnak ilyen módon való kiadását folyó évi július hó elejétől tervezem, s ezért kérem az összes kartársakat, hogy *az év végéig szóló 3 K* előfizetési díjat a következő címen: *Podhadszky Emil szerkesztő, Szászsebes* (Szebenmegye) még a f. év június hó elején beküldeni sziveskedjenek.

Azoknak a hatósági központi és gondnoksági irodai kartársaknak, kik legalább 5 előfizető díját beküldik, *tiszteletpéldánnyal szolgálók*, tehát saját érdekükben is áll, hogy kartársaikat az előfizetésre buzdítsák.

Most a lapot *július hó elejéig szüneteltetem*, s időt engedek azoknak is, akik a multa nézve hátralékban vannak, ennek a kiegyenlítésére és az előfizetés megújítására, azoknál pedig, akik a régi előfizetési díjjal már előre fizettek, az előfizetés lejártát megfelelően ki fogom tolni, hogy így ne károsodjék senki, s addig is szives elnézésüket kérem az önhibámon kívül és mások hanyagsága folytán beállott késedelemért, mely bizonyára engem érint a legkellemetlenebbül.

A lap beosztásán is szeretnék a jövőben változtatni, még pedig olyan módon, hogy külön-külön rovatban tárgyalnám a kincstáriak, a járásiak, a közalapítványiak, magánuradalmiak ügyeit-

haju tündéraszony halássza. És fogja őket. Sorjában fogja, és amikor már nincs több pisztráng a patakban, akkor... nos akkor utánam veti a horgát. Elkapom. Magához von, de nem a horgával, hanem a habfehér gömbölyű két karjával. Megölel. Megölelem. És azután, azután azt mondom neki, jöjjön vissza velem a patakba. Legyen sellő. Mert én vagyok a Tenger Istene és feleségül akarom venni. És én csak vízben, csillogó, hűs vízben tudok élni. Velem jön. A patak medre alatt épült kristály-palotámba jön... Boldogok vagyunk, végtelen boldogok, a fekete haju sellő meg én, mert szeretjük egymást és vízben élünk...

— Vízet, vízet! — Hallom hirtelen hatvan rekedten hörgő torok fájdalmas kiáltását. Ledobom a takarókat magamról, a rajtuk fekvő legalább egy lábnyi homokkal együtt, és a következő percben tántorogva kelek fel fekvőhelyemről. Vége a viharoknak. Vége, azaz csak öt órára vége. Mert az arabok a számumot sihilinek vagy chamsinnak nevezik. Chamsa ennyit jelent: öt. Öt napig tart a sihili, öt óránként megismétlődő öt

órás rohamával. De most vége az első rohamnak. Meg lehet indulni, hogy öt órai utat tegyünk meg... a legközelebbi kut felé.

A málhafal mögött husz-hnrminc méter magas homokhegy sárgállik. Ha ott huztuk volna magunkat meg, már órák óta nem élne közülünk senki. Hát így élünk? Alig lehet haldoklásnál egyébnek nevezni az állapotunkat. A meggyötört emberek, állatok egyaránt a lehető legkétségbeejtőbb képet mutatják. Össze-vissza hever minden élő lény a hullámos talajon és puskatussal kell fölkelésre kényszeríteni a legtöbbjét. Végre! Nem fekszik már senki, minden ernyedő kar fáradtan kötözi a szízféle terhet a már végkép kimerült tevékre. Hosszadalmas a terhelés nagyon. Legalább két óráig való. És azután megindult a félholtak karavánja. Lassan indult meg, kinosan. Rendről, elő- és utóvédéről szó sem volt. Kiki ott és úgy botorkált, ahogy tudott. Neville meg én kantárszáron vezettük kiaszott gebéinket a menet élén. Mi voltunk az elsők, az utolsók jó ötszáz jardnyira lehettek tőlünk.

bajait s külön a vadászokét is, ezt azonban csak abban az esetben tehetem, ha az illetők óhajaikat és sérelmeiket közlik; felkérem tehát az összes kartársakat, hogy engem ebben cikkek, vagy legalább adatok beküldésével támogassanak, kikötve természetesen azt, hogy csak teljesen igaz és a valóságnak megfelelő adatokat közöljenek.

Az előadottakból nyilvánvaló, hogy én a legmesszebbmenő áldozatokra is kész vagyok, s egyedül az erdészeti és vadászati altszteken áll most megmutatni, hogy életképesek, s hogy nem csak panaszkodni, hanem cselekedni és áldozni is tudnak ott, ahol erre szükség van.

Podhradszky Emil

az Erdészeti Ujság szerkesztő-kiadója.

Érdekes bűnügyi tárgyalás erdei lopás ügyében.

Ismerteti Hell Miklós.

Az erdei lopások bűnügyi tárgyalása egész más irányban folyik le, mint a kihágási tárgyalás, mert az erdei kihágásoknál az erdei rovatos napló és az erdőőr esküjére való hivatkozással tett vallomás teljes bizonyító erővel bír; a bűnügyi tárgyalásoknál ellenben az erdei rovatos napló, valamint az erdőőr hatósági esküje teljesen figyelmen kívül marad, — az erdőőr egymagában nem lehet tanu — sőt esküre sem bocsátják, ha ezt a panaszlottak kifogásolják.

Az erdőőr ellen a legtöbb esetben azt hozzák fel, hogy érdekelt fél lévén, esküre nem bocsátható, mert az erdőőr a károsult erdőbirtokos állandó szolgálatában áll, tehát állandó szolgálati viszony áll fent. Pedig az erdőőr egyedül teljesít szolgálatot, ritkán van oly helyzetben, hogy állításának igazolására tanut állíthasson.

Az 1879. évi XXXI. t.-c. 73. §-a a büntetőtörvény

határozatai alá rendel minden olyan erdei károsítást, melynek értéke 30 forintot meghalad. A 138. § megengedi a kárösszeg leszállítását, de csak azon esetben, ha a lopott tárgy értéke 50 forintot meg nem halad.

A nagyobb értékű erdei lopások feljelentésénél, ha az erdőőr feljelentését áttanulmányozzuk, arra a meggyőződésre jövünk, hogy kellő bizonyítékok hiányában a bűnügyi feljelentés nemigen fog eredményre vezetni, s ezt igazolja azon körülmény, hogy a bűnügyi utra terelt erdei lopásokban az eljárás rendesen a vádlottak felmentésével végződik.

Erre való tekintettel a legtöbb esetben a kár értékét leszállítjuk és közigazgatási úton keresünk megtorlást, ha a törvény megengedi.

Azt elismerem, hogy a nagyobb értékű erdei lopásoknál a kár értékének leszállítása helytelen, mert a kihágók hamar rájönnek arra, hogy minél nagyobb értékű fát lopnak, annál több hasznuk van, sőt arra is rájönnek, hogy olcsóbban jönnek ki, ha a fát lopják, mintha a fát vásárolják, főként ha vagyonukat a végrehajtás ellen biztosították; a pénzbüntetést, azt ugyanis leülül a községházánál. A 78. § szerint tíz napnál hosszabb ideig terjedő elzárás erdei kihágás miatt ugy sem állapítható meg.

Tehát a nagyobb erdei lopások jövedelmi forrást képeznek, mert bűnügyi úton a legtöbb eset felmentő ítélettel végződik; közigazgatási úton — ha a kárérték leszállított — a büntetés igen enyhe, s a kártérítés sem áll a fa értékével arányban, és ezt is a legtöbb esetben vagyontalanság címén törlik. Igen jól jár a fatolvaj, ha a lopott anyagot úgy elhelyezi, hogy az el nem koboztatik.

A legtöbb erdőőr megelégszik azzal, hogy a tettest feljeleníti; a fa elszállítását ha akkor rögtön meg is akadályozza, de a fatolvaj visszajön s előbb-utóbb mégis ellopja.

Hirtelen mozgás támadt a vízfordó tévék körül. Pár, a szomszagtól félőült hajcsár letérdeltette őket. Egyszerre vettük észre Neville-vel a vizesfordók ellen készülő merényletet. A vízablók nem lehettek legfeljebb csak kétszáz lépésnyire tőlünk, mégis nyeregbe szálltunk, hogy megtegyük az utat feljűk. A lovaink majd eldűltek, amikor a kengyelre nehezedtűnk. De az éles sarkanyuk megtették a magukét, és ennek következtében a véres véknyu hatásaink is. Nehéz vágatában vűtek a vízfordó tévékhez. Ott már csapra ütűtték az első hordót és őrűngve táncoltak körülűtte. Kések villogtak a napfényben és az emberek egymást őlték egy korty vízért. Hárman hűrűgték már utolsót, mire a hosszú angol meg én közűjuk ugrattunk végre.

— Sztenna! Aki a vízhez nyul, rűgtűn lelűvűm!

— Hakk rabbi! Rekedt hűrgűssel válaszoltak a parancsomra és Aliben Trabelsi célba vetű fegyverével. De az én kis Smith-Wesson revolverem hamarabb lépett akciűba, mint az ő Mannliher-Schűnauerje, és Aliben Trabelsi... Nos, Aliben Trabelsi...

Az emberek őrűngtek. Fegyelemrűl tűbbé szű sem lehetett. Puskacsűvek és késpengék merednek mindenhonnan reánk. Valsűgos volt a pillanat nagyon. Ha engedek, őt perc alatt megűsszűk az ősszes vízet, és két nap múlva szomjan veszűnk valamennyien a Szahara őrűgalmat nem ismerű homokjűn. Ha nem engedek... izekre tűpnek fűltűtlenűl. Hát azért sem engedek, hatűroztam el magam, és a kűvetkűzű percben az én meg a Neville Mannlihere kezdett el beszűlni. Jűl kapacítűltak az isműtlű fegyverek. Fél perc alatt tíz szomjas toroktűl szabadítűttak meg mindűrűkre. Revolvereinkre már nem is kerűlt a sor. Bedugaszoltattam a félű kiűrűlt hordót és nem tekintve a tizenűt halottat, meg egy horzsolű lűvűst, amit a ball vállam, meg egy késszűrűst, amit a jobb combom kapott, szerencsűesen megoldűdott a halűlos vízkűrdűs. A hordűk szentek maradtak, nem nyűlt tűbbé hozzűjuk senki...

Ujra megűndult a sokat próbűlt karavűn.

A rűgi rend megfűrdűtűttjűban indűlt meg. Most Neville, Jounnes meg én és egy pűr feltűtűtlenűl meg-

A törvény itt hiányos, mert nem veszi figyelembe azt, hogy távol a községektől a szolgálatát teljesítő erdőőr egymagában van, — ritkán van oly helyzetben, hogy bizonyító tanut is állíthasson maga mellé — a büntető bíróság pedig teljes bizonyítást kíván.

A csendőr jogosítva van a tetten ért tolvajt azonnal letartóztatni és bekísérni; ellenszegülés esetén erőszakot alkalmazhat.

A friss tetten ért tolvaj a legközelebbi előljáráshoz bekísérve rendesen tanuk előtt beismerő vallomást tesz, s így már a Btk.-ben megkívánt tanuk bejelenthetők.

Az erdőőrt is feljogosítja a 139. és 142. § a letartóztatásra, de csak olyan esetekben, ha a kihágók ismeretlen egyének, külföldiek, vagy ha az erdőőr által a kihágás abbahagyására felszólíttatván, a felszólításnak nem felelnek meg.

Az erdőőr a legtöbb esetben ismeri a kihágókat, s a felszólításnak a legtöbben engedelmeskednek, az erdőből is elmennek, de később mégis visszajönnek, és a lopást előbb-utóbb végrehajtják.

De feltéve, hogy ismeretlenek, hogyan tartóztathatja le az erdőőr? ... Hogyan veheti igénybe a törvény által biztosított jogát, ha a letartóztatott egyén futásban keres menekülést? ...

A fegyverhasználati szabályzat csakis a jogos önvédelemben engedi meg a fegyver használatát, s csak annyit enged meg neki, — a közbiztonsági közegnek — mint amennyit a büntetőtörvény mindenkinek megenged.

A fegyverhasználati utasítás 4. § így intézkedik:

«A fegyverhasználat joga azonban feltétlenül megszűnik mindazon esetekben, midőn a kárttevő a netalán megkísérlett ellenállás vagy támadás után magát megadja vagy megfutamodik.»

A büntetőtörvény a jogos védelmet úgy magya-

bizható emberünk maradt utolsóinak a vizes hordók közelében.

Nem voltunk még ezer jardnyira a lázadás véres színhelyétől, amikor már hallottuk a sakálók civakodását. Aliben Trabelsi és a többiek hullái fölött veszték volt össze éles vijjogó hangon a könyörtelen Szahara szürkebundás, négylábu sirásói ...

— Mit rázkódik össze, uram, — szólott hozzám a hosszú angol, ma Aliben Trabelsi és társai, holnap meg maga meg én és a többiek ... Mi a különbség? A mai áldozatok huszonnégy órával rövidebb ideig szenvedtek. Ez az egész. By Jove, ez az egész! ...

Nem válaszoltam semmit, hanem üveges, dülledt szemmel arra felé néztem, ahol a legközelebbi kutnak kellett lennie, és ... nos és apró tölcserálatku számum homokfelhőket pillantottam meg. Elmúlt volt az öt óra, és újra kezdetét vette a vihar ...

Egy hét múlva elértünk a Bir Mekideszhez (Mekidesz kutja), de akkor már husz emberrel és negyvenkilenc tevével voltunk kevesebben ...

rázza, hogy: «A jogos védelem ott végződik, ahol a támadás visszaveretett. Mihelyt a visszaszorítás megtörtént, a jogos védelem megszűnt, és amennyiben a jogos védelemben volt egyén még tovább is erőszakoskodik, ezért felelős lesz.»

Az erdőőrt nagyobb fegyverhasználati joggal felruházni célszerűtlennek találták, s magam is osztom e nézetet, mert igen kényes az erdőőrt olyan jogokkal felruházni, mint a szigorú katonai fegyelemben tartott csendőrt, annyiival is inkább, mert a csendőr ugyyszólván sohasem teljesít magányos szolgálatot, s azonkívül naponta oktatásban részesül.

Az erdőőr a vizsga előtt részesül némi oktatásban, de akkor is inkább a műszaki segédszolgálatban nyer kiképzést, s a legtöbbje a vizsga után többet nem tanul, még azt is elfelejti, amit tudott.

A nagyobb lopások megtorlása céljából célszerűnek találnám, ha kimondatnék, hogy a hatóságilag felkesztett erdőőr vallomása bűnügyi esetekben is bizonyító erővel bír mindaddig, míg az ellenkező be nem igazoltatik.

A gyakorlati életben egyetlenegy esetem volt, a midőn egyedül az erdőőr volt mint tanu bejelentve s a bíróság mégis elmarasztaló ítéletet hozott.

A tárgyalás, amely nemcsak tanulságos, hanem mulatságos is volt, a t—i kir. járásbíróság előtt folyt le.

Az eset a következő:

E vidéken a lakosság faedénygyártással foglalkozik, s a szükséges fa tulnyomó részét lopásból szerzi. Az erdei lopásokat éjjel gyakorolják, s tettük végrehajtásánál csak a tulnyomó erőnek engednek.

A magában járó erdőőr a legtöbb esetben tehetetlen.

Egyik éjjeli portyázásnál az erdőőr egyedül volt, s nagyobb erdei károsítás nyomára jött. A helyszínére el is ment, de a homályban nem ismerte fel a vigan dolgozó fatolvajokat, s azt sem tudta kivenni, hányan vannak.

A kihágókhoz menni félt, mert könnyen életébe kerülhetett volna; nem volt mást mit tenni, mint reggelig ott vigyázni, hogy alkalomadtán a károsítókat megzalogolja. Hajnalban már tisztábban látott s azt is látta, hogy csak két kárttevő van, akik a ledöntött törzsekből dongát készítenek; csendesen odalopózkodott, a két károsítót meglepte és alaposan helyen hagyta őket, fejszéjüket és fűrészüket zálogul elvette, s a kárt rovatos naplójába bevezette.

A két károsító által elkövetett kár 160 K értéket képviselt. Miután más tanu nem volt, az eredmény kétes volt, de mást nem tehettem, kénytelen voltam a bűnfenyítő feljelentést megtenni, bűnjelként a lefoglalt szerszámokat szintén mellékelvén.

A kitűzött tárgyaláson vádlottak védőügyvéddel jelentek meg, s már előre lemondtam arról, hogy célt érhessek.

A kihallgatás során vádlottak egyszerűen tagadtak, s a szerszámaikat sem ismerték el tulajdonul, utasítva lettem tehát most a bizonyításra. A kár elköve-

tésénél csakis az erdőőr volt, ki az egész tényt előadta, elhallgatva azt, hogy a tetteseket bántalmazta, és felajánlotta esküjét.

A vádlottak ügyvédje az erdőőr érdekeltségét bizonyítva, annak megeskütése ellen kifogást emelt, sőt viszontvádat emelt az erdőőr ellen testi sértés miatt. De ekkor már déli idő volt, s a tárgyalás folytatása délutánra halasztatott. Meggyőződtem arról, hogy a pert elvesztettem, de legalább az erdőőrt akartam megmenteni; azt tanácsoltam tehát neki, hogy most, mivel a pert ugyanis elvesztettük, tagadja le még azt is, amit valott délelőtt.

A délutáni tárgyaláson már az erdőőr volt a vádlott, s megkezdődött a kihallgatása. Az erdőőr hűségesen tagadta tettét, sőt azt is tagadta, hogy a jelzett napon, illetve éjjel ő egyáltalában az erdőben volt, és hogy vádlóival akkor valahol találkozott volna.

Ezen vallomáson a két fatolvaj annyira felingerült, hogy ők kezdtek a bizonyításhoz; beismerték, hogy a bűnjelként elkobzott egy darab fűrész és két fejsze a tulajdonukat képezi; részletesen előadták, hogyan dolgoztak, midőn az erdőőr meglepte őket, s előadták, hogy épp az egyik törzsből rönköket vártak ki, midőn az erdőőr közéjük ütött.

Az erdőőr ekkor újra elismerte, hogy vádlóit falopáson tetten érte, de testi bántalmazásukat tagadta, az ellene felhozott vádat bosszunak nevezte. A vádlók ügyvédje felajánlotta ugyan az esküt, de a vádlók érdekeltsége miatt a bíróság nem fogadta el.

Most már az eredmény biztos volt, a kihágók ügyvédje bosszusan távozott, s a bíróság a beismerő vallomás alapján a két fatolvajt 14—14 napi elzárásra és a kár megtérítésében marasztalta el, míg ellenben az erdőőrt bizonyíték hiányában felmentette.

A flamingó.

A Földközi-tenger, a Fekete-tenger és a közép-ázsiai nagy tavak környékének érdekes madara a hosszú nyaku flamingó. Nyelvét, agyvelejét már az ősi rómaiak is csemege gyanánt ették. Vadászata meglehetősen nehéz, mert ez a szemfüles madár még lőtávolságnyra sem várja be az embert. Amikor a csapat eledelt keres, a vénebbek közül néhány állandóan őrt áll, s hangosan figyelmezteti a többieket, ha veszedelem közeledik. Legkönnyebben éjjel közelíthetők meg, mikor alusznak. Ilyenkor nemcsak lőni, hanem megfogni is lehet őket, s a fogságos hamar megszokják.

Az arabok a flamingó megkerítésének igen egyszerű módját gyakorolják. Éjjel két bárka közé halászhálót feszítenek ki és a flamingó-csapat közé vitorláznak. A megijedt állatok fölrebbennek és a hálóba keverednek, honnan a hajósok kiszedik őket. Ily módon egy-egy csapatból néha ötvenet is elfognak. Más módon végzik ezt a műveletet a Menzáleh-tó halászhálói. Ők is hosszabb megfigyelés után kilesik a madarak hálótanyáját s nádból készült tutajokon közelednek hozzájuk, min-

denekelőtt az őrszemet keresve meg. Ez kiegyenesedve áll, míg a többiek szárnyuk alá dugott fejjel alusznak. Egyik mezítenre vetkőzött halász ezután, féltetével a vízben, maga előtt kákacsomót tartva, hogy ki ne lássék, zajtalan uszással közelíti meg az örökös flamingót s hirtelen megragadva, a víz alá rántja a fejét és gyorsan megöli. A többi halász erre hirtelen meglepi az alvó flamingókat és kézrekerítenek annyit, ahányat csak lehet közülük.

Észak-Egyiptom városaiban a flamingó gyakran tucatszámra kerül a vásárra, mert a flamingóhús igen izletes és kedvelt eledel. Bakuban a tatárok huszonöt kopekért (körülbelül egy korona) árúsitják a flamingómadarak darabját. Különösen megsütött nyelvét tartják ott igen pompás csemegének.

A flamingók több ezer főből álló csapatainak életmódjáról igen érdekes dolgokat irnak a megfigyelő tudósok. Azok a tavak, ahol flamingók tanyáznak, épp olyanok, mintha vörös téglatöltéssel volnának körülvéve (a sok flamingó-fészék látszik illennek); a víz színén pedig mintha tömördek nagy vörös rózsalevél uszkálna. A Menzáleh-tavat néha százezrekben lepik el, csodálatosan szép, hosszú, tűzhöz hasonló piros vonalakban, amelyeket a napsugár ékesen csillogtat. Ha messzelátóval nézzük őket, olyanok, mintha rendezett hadseregek táboroznának ott.

Egyedül ritkán láthatni flamingót, legfőllebb a még tapasztalatlan fiatalok maradoznak el az öregebbeknek a csapatától. Ezek a csapatok igen óvatosak, s kerülnek a rájuk nézve veszedelmesebb helyeket. A szabad vizeket, messze kilátást nyújtó sík helyeket lepik el ezer és tizezerszámmal. Itt halászgatnak zavartalanul. A nádasokat kerülnek. Hajó és ember elől azonnal szárnyra kelve menekülnek.

A flamingó szárazon és vizen egyaránt különös állásba helyezkedik. Hosszu nyakát szájszerűen meghajtogatja s melle elé huzza; a fejét hátra veti, azután a válltollai alá dugja. Eközben csak egyik lábára nehezedik, a másikat rézsutoson hátranyújtja, vagy pedig összehajlítva a hasa alá huzza. Így szokott aludni. A mikor teljesen ébren van és figyel, akkor a nyakát a gémhez hasonlóan S alakúra görbiti. Ha megijed, nyakát azonnal egyenesre nyújtja.

Élelemkeresés közben a récékhez hasonlóan gögicsél. Halászgatva lábol a vízben és fejét oly mélyen lenyújtja, hogy az iszapba is beledughatja. Így kutatja át a víz fenekét, miközben apró lépésekkel mozog előre hátra vagy oldalt. Finom tapintása révén mindent, ami szűrővel ellátott csőrébe kerül, alaposan megvizsgál, s csak az ehető nyeli le. Lábaival tipegve felzavarja az apró vízi állatokat, és szűrőszőve válogatja ki közülük az ő prédáját.

A flamingó Európában is előfordul, Délfrancia-, Olasz- és Spanyolországban, de csak ritkán.

Tömörüljünk egy zászló alá, érdekeink megvédésében csak úgy tehetünk kellő lépéseket!

KÜLÖNFÉLÉK.

Eljegyzés. *Kalota Jenő* kemeji m. kir. közalapítványi erdőaltisz kartársunk eljegyezte magának leendő hitvestársául *Sélley Mariskát* Tiszalucról. A fiatal jegyespárnak tiszta szívből kívánunk sok szerencsét kötendő frigyükhöz!

Miért veti ki a víz a hullát. Annak, hogy a folyóvíz a hullát, vagy a víznél kevéssel kisebb fajsúlyú más tárgyakat a partra veti, oka a folyó mederalakulata és az ezzel összefüggő vízjárás. Minthogy a legtöbb folyómeder nem egynemű, hanem változó szerkezetű anyagból áll, a víz kezdetben ott mossa ki a medret és partot, ahol kevesebb ellenállásra talál, s mivel a víz mennyisége, esése és sebessége időszakonként változik, a folyó látszólag minden törvényszerűség nélkül kanyarulatokat alkot. A legnagyobb sebességgel haladó vezérér mindig a kanyarulat domboru oldalán érinti és mossa a partot, mélyíti a medret, s minthogy a víz többi része kisebb sebességű, a homorú oldalon zátony rakódik le. A legközelebbi kanyarulatnál a vezérér már a tulsó partot mossa, tehát a két kanyarulat között is keletkezik zátony, melynek átkotrása a hajózás feltétele. Ha tehát valamely test a víznél csak kevéssel kisebb fajsúlyú, a kanyarulatban még a vezérér sebességével uszik, de az első zátonynál a megcsökkenő vízsebesség azt nem tudja továbbítani a következő sodrásba, hanem a zátony szélén leteríti, mire azt a sodrástól a zátony felé irányuló hullámok továbbítják a partra éppen úgy, amint magát a zátonyt létesítették. Magas vízálláskor, mikor a folyó egyazon keresztmetszetén a vízsebességek között nincs ily nagy különbség, s mikor a zátonyok is víz alatt vannak, a tárgyak, és tehát a hullá partravetése is ritkán fordul elő.

A telefon feltalálója és a repülőgép. Londonból jön az az innen persze ellenőrizhetetlen hír, amely szerint Graham Bell, a telefon feltalálója most a modern technika legújabb problémájával, a levegőben való közlekedés kérdésével foglalkozik. A londoni *«Daily Mail»*-t értesítik a kanadai Baddeckből, hogy Bell nemrégiben figyelemreméltó eredményt ért el saját tervezésű repülőgépén, amelyen 24 perc alatt 30 km. utat tett meg. A készülék egész más, miut a Wright-testvérek, Farman és általában a francia aviatikusok repülőgépe. (Bell most 62 éves; a telefont 1875-ben, 28 éves korában találta fel.)

Az aranyváros. Amerikából, a csodák világából érkezik az a hír, hogy egy egész városról megállapították, hogy mindenestől aranyból való. Mexikó közepében van ez a város, a neve Guanajuato. Aranyból vannak itt a házfalak, a padozat, a mennyezet, még az istállók is. Guanajuato városát kétszáz évvel ezelőtt egy régi, felhagyott aranybánya mellett építették, abból a földből, amelyet a bányából aknáztak ki s amelyből az aranytartalmat annak idején már kiszedték. Nemrég vasutat építettek ott, és a város néhány házát lerombolták. Geológusok és vegyészek megvizsgálták az omladékokat, s arra a meglepő felfedezésre jutottak, hogy

a romok jelentékeny mennyiségű tiszta aranyat tartalmaznak; minden tonna földben 40—120 frankot érő arany van. Magyarázatul azt vetik, hogy a régiek a kezdetleges eszközeikkel nem tudták olyan mértékben kivonni a földnemű anyagból az aranytartalmat, mint a modern technika és vegyészet. Képzeltető, hogy a tudósok fölfedezése mekkora örömet keltett a mexikói városkában. Egyszerre még a legszegényebb lakosok is vagyonhoz jutottak; nem egy közülük dúsgazdaggá vált. Guanajuatóban most a vagyonszerzésnek legegyszerűbb módja az, ha valaki kapja-fogja magát s egész háznépével együtt nekiáll lerombolni a házát. A mexikói hiradás szerint a lakosság legnagyobb része serényen munkálkodik is most ebben az irányban, s ha a tevékenység így folyik tovább, Guanajuatóban az őszre kő kövön nem marad. Ha a város mindenestől le lesz rombolva, bizonyára Guanajuato lesz a világ egyik leggazdagabb városa.

HASZNOS TUDNIVALÓK

A mész mint trágya. A mész tulajdonképpen nem trágya, de mint oldószer jó szolgálatot tesz, s arra való, hogy például nehéz agyagtalajt, amely nehéz oldódású tárháza a növényi tápláló anyagoknak, serkentse a megérés, a sófeloldás munkáját. Nem való tehát homokra vagy más gyenge talajra, csak erősen kötött agyagra. Legokosabb darabos meszet venni, mert ez vízmentes. Mészszegegy talajoknál a mennyiségeket meg kell duplázni, sőt háromszorosukat venni. Ha a talaj mészben nagyon szegény, akkor a mésztrágyázást minden 5—10 évben megismételjük. A meszet legjobb ősszel és a kapásnövények előtt alkalmazni. Ha darameszet alkalmazunk, akkor a meszet egyenesen a mezőre visszük, és apró halmokra elosztjuk. A halmokat vízzel befecskendezzük úgy, hogy a mész oldódni kezd, 100 kilogramm mészre körülbelül 30 liter víz kell. A halmokat azután befedjük földdel, és néhány nap múlva a mész porrá esik szét, úgy, hogy száraz, szélmentes időben ásóval az egész mezőre eloszthatjuk. Kiszórás után legjobb rögtön alászántani.

Rovarszurta-gyümölcs kezelése. Ha egyik-másik szebb alma- vagy körtefajtánkat valamely rovar szurta meg, vegyünk kötőtűt, huzzuk azt borszeszlángon át s hatoljunk azzal a szurt nyílásba, miáltal a védőhelyet kereső rovar elpusztítjuk, s így annak a további káros munkáját megakadályozzuk. A szurás helyét oltóviaszszal kell bekenni, s ez által csakhamar beheged.

A konkoly mint takarmány. Egy évtizeddel ezelőtt még a malmok nem tudták, mitevők legyenek a konkolyok! Teljesen hasznavethetetlen terméknek tekintette azt mindenki, és sok helyen szemétdombra került a konkoly. Azóta változott a helyzet, és most már tudjuk, mily értékes takarmány az, különösen tejgazdaságokban. A tiszta, vagyis más magvakat nem tartalmazó konkolyban több a fehérje, mint a gabonában, s miután a marha 5 kg. tiszta konkolyt veszély

nélkül megbír 1000 kg. élősulyra, s naponta, annál fogva a természet szerű táplálás iránt csekély igényekkel viseltető járműökröknél minden hátrány nélkül pótolhatja a gabonát, sőt midőn főleg szalmán telettjük az ökröket, a konkoly jobb szolgálatot is tesz, mint az árpa vagy tengeri. Az árpával szemben is előnyösebb vegyi összetétele van a konkolynak.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Répásy Ferenc urnak, Kossova. Köszönet a küldött címkéért. Az illetőknek megküldtem mutatványkép a 14-edik számot, s hivatkoztam az Ön szíves ajánlatára. Abban a reményben, hogy nem fogok bennük csalatkozni, mindjárt be is vezetem őket az előfizetők nyilvántartásába. — Cseresznyés József urnak, Iszkaszentgyörgy. A közölt új előfizető nevére folyósítottam a lapot. A múlt hetekben megdöbbenéssel olvastam a napilapokban arról a durva támadásról, amely Önt és társát érte, s tájadalommal értesültem a küzdelemben történt megsebesüléséről, de reméltem, hogy a bajt már teljesen kiheverte, s nem lesznek annak veszélyes utókövetkezményei. Nagyon lekötelezne, ha az esetet részletesen megírná. — Naszlady Lajos urnak, Nagyatád. Köszönet az ígéretért, amelynek mielőbbi beváltását kérem és várom. — Barna István urnak, Paprád. Bizony már itt lenne az ideje, hogy a kartársak kivétközzenek közönyösségükből, de sajnos, a jelek után ítélve erre még egyelőre kevés a kilátás.

A KIADÓHIVATAL POSTÁJA.

Besenyi Ferenc urnak, Szabadszállás. Jövő év június végéig. Vaszek András urnak, Turdosin. A folyó év I. negyedére járó 2 K beérkezett, s így a folyó év végéig még 3 K jár. — Juhász János urnak, Recsk. A címet kiigazítottuk, s az előző számot már oda irányítottuk. Szíveskedjék a környékbeli kartársakat lapunk előfizetésére buzdítani. — Hededűs Lajos urnak, Krizba. A múlt szám mellékletéből láthatta, hogy a lapot nem csak Önnél kellett beszűntetnem, hanem egyáltalán kénytelen voltam annak kiadásával felhagyni. Jövőben való rendszeres megjelenése most is még mindig attól függ, hogy az a 400 kartárs, ki ezt még nem tette, beküldi-e hamarosan az év végéig járó előfizetést. — Bellánszky Bertalan urnak. Köszönet a küldöttékért! — Miklaj Pál urnak, Deseda. Az előfizetése nem az év végéig, hanem csak október végéig van rendezve. Az év végéig eszerint még 1 K jár. — Avár István urnak, Kőszegdoroszló. A beküldött 3 koronát készséggel nyugtazzuk. — Kodilla Péter urnak, Lónyatelep. A küldött előfizetést, segílyt, valamint az előfizetők gyűjtésére vonatkozó ígéretet hálás köszönettel vettük.

Nyomatott HIENTZ JÓZSEF könyvnyomdájában, Szászsebesen.

HIRDETMEÉNYEK.

2559/1909. sz.

Pályázat.

A lugosi m. kir. erdőigazgatóság területében megüresedett két főerdőőri (I. oszt. altiszti), továbbá egy, kinevezés esetén három erdőőri (II. oszt. altiszti), egy

II. oszt. erdőlegényi és kinevezés esetén három I. oszt. illetve négy II. oszt. erdőlegényi állásra az állomány-szerű illetményekkel pályázat nyitattik.

Az ezen állásokra pályázók felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI. t.-c. 37. §-ában követelt szakképzettségüket, az államerdészeti szolgálatba újonnan belépni kívánók ezenfelül még ép és erős testalkatukat, különösen jó látó-, beszélő- és hallóképességüket kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos, vagy honvédtörzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, valamint életkorukról és illetőségükről, eddigi alkalmaztatásukról, nyelvismeretükről, katonai kötelezettségükről szóló bizonyítványokkal felszerelt és sajátkezüleg irt kérvényüket előljáró hatóságuk, esetleg az illetékes politikai hatóság útján, folyó évi augusztus végéig a lugosi erdőigazgatósághoz nyujtsák be.

Lugos, 1909. évi június hó 17-edikén.

M. kir. erdőigazgatóság.

1822/1909. sz.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott m. kir. erdőhivatalnál üresedésben levő egy I. osztályu altiszti (famesteri) állomásra pályázat nyitattik.

Ezen állomással a következő javadalmazás van egybekötve: 800 K fizetés, 200 K személyi pótlék, 160 K lakbér, 100 K egyenruhaátalány, 36 ürm³ kemény tűzifa és 4 kat. hold földilletmény, avagy az utóbbinak megváltása.

Ezen állomásra pályázók okmányilag igazolni tartoznak az építészeti körül szerzett gyakorlati jártasságukat, valamint a rajzolás és költségvetésszerkesztés tekintetébeni ügyességüket.

Ezekén kívül az állami szolgálatba újonnan belépni kívánók ép, erős testalkatukat, különösen jó látó-, halló- és beszélőképességüket kincstári erdészeti orvos, megyei tiszt orvos, vagy honvédtörzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, életkorukat és illetőségüket anyakönyvi kivonattal, továbbá a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való birását beigazolni tartoznak.

Az így felszerelt, sajátkezüleg irt kérvények a már állami szolgálatban állók által felettes hatóságuk, a nem állami szolgálatban lévők által a közigazgatási hatóság útján folyó évi augusztus hó 15-ödikéig alulírott m. kir. erdőhivatalhoz nyujtandók be.

Tótsóvár, 1909. évi június hó 14-edikén.

M. kir. kincstári erdőhivatal.

Veszek élő vadat:

uhukat, vadmacskákat, vidrákat, fiatal farkasokat, fiatal medvéket stb. jó árban.

Julius Mohr jr.

állatnagykereskedő, kir. udvari szállító

Ulm a—D. (Németország).

MAGYAR ÁSVÁNYVIZ FORGALMI ÉS KIVITELI R. T.

BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 5.

Főlerakata Szászsebesen LENGVEL BÉLA cégnél.

ÁLLANDÓAN RAKTÁRON VANNAK ÉS ÁRUSITTATNAK AZONNALI PALACKSERE MELLETT:

Borszéki főkut	Boholti	Kászón-Jakabfalvi
„ Kossuth-kut	Előpataki	Kászón-Salutaris
„ Boldizsár-kut	F.-Rákosi Mária	Répáti
Bodoki Matild	Fehérköi	Székel-Selters
Baross	Glória	Stojkai
Borhegyi	Horgász — Hankó	

Vadászoknak!

Kiváló szakértők által belőtt s elismert egy- és kétesövű vadászfegyvereket, flóberteket, karabélyokat, céllövő fegyvereket és revolvereket csekély havi

részletfizetésre

o o árfelemelés nélkül szállít: o o

Aufrecht és Goldschmied

o o fegyveráruháza o o

Budapest, VII., Rákócy-ut 26. sz.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve!!

ÉLŐVADAK

Foglyokat, fácánokat, nyulakat, szarvasokat, őzeket, däm vadat, uhukat kunyhóleshez, továbbá minden fajú ragadozó emlősöket és madarakat, tyukokat, libákat, diszfácánokat vásárol és erre vonatkozó ajánlatokat kér

== MAYER EDE ==

udvari szállító — élővadvitelti üzlete

o o WIENER-NEUSTADT o o

Schneebergasse Nr. 10. Alsó-Ausztria.

Fióközlet (vadkereskedés) Magyarországon

o o Savanyukut, Sopronmegye o o

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Legjobb hírű, legnagyobb üzlet!

Gyertyán

hasábokat, szerszámnak valót, rönköket legalább 25 cm. átmérőtől felfelé o o o

o o o Gyertyán

dorongfát, 1 m. hosszút, 6—9 cm. vastagot minden mennyiségben vásárol: o o o

S. M. R ü b n e r

o fanagykereskedése o

== W i e n ==

II—2., Kaiser Josef-strasse 39

SANITAS

Az orvosok megállapították, hogy a reuma-csúsz és köszvény legsikeresebben gyógyítható a o

„S A N I T A S”

szobagőzfürdőkészülékkel, melynek segítségével bármely szobában 5 perc alatt kényelmes gőz- vagy hőlégfürdőt készíthetünk. Egészséges embernek is nélkülözhetlenek ezen fürdők, ha betegségek elleni védekezés céljából a szervezetét edzeni akarja. Terjedelme csekély, ára méltányos, tartóssága korlátlan o Ezernyi elismerő- és köszönőlevelet tartalmazó ismertetőkönyvet ingyen o o és bérmentve küld:

FÖRSTNER ALADÁR

„SANITAS” szobagőzfürdő-készülékek gyára
Budapest, VII., Alsóerdősor 30

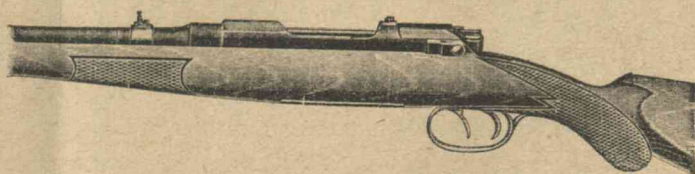
Legrégibb, legnagyobb hazai vállalat e szakban
Sok a silány utánzat, ezektől kell óvakodnunk

== Egyedüli ferlachi gyártmány! ==

A bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el. — Arany érem:
Páris 1906. 46. remekelés.

OGRIS MARKUS Ferlach, Karinthia fegyvergyár és (prácios) puskaműves.

Szállít elsőrangú bármily rendszerű vadász- és céllövőfegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben. Különlegesség nagyon könnyű Drilling-fegyverekben. Súlyuk 2,8—3 kg. Browning-féle sértes ismétlőfegyver 210 K gyári árban.

Egy Mannlicher Schönauer ismétlő kurtály 6,7 mm. és 9 mm. öbű, 400 lépésig, jótállás mellett, a legpontosabban belőve, ára 190 K.

Egy Mannlicher Excelsior ismétlő kurtály 11,5 mm. öbű, acélköpenyburkolatu és legerősebb a füst nélküli lőpor töltés használatára, a legpontosabban belőve, egész hossza 101 cm., súlya 2,5 kg., nagy kezdő sebességgel és a legerősebb átütő erővel, nagy vad lövésére is igen alkalmas, ára 190 K.

Egy Mannlicher ismétlő kurtály 95-ös minta, 8 mm. öbű, ára 140 K.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. == Magyar levelezés.

Tiller Mór és Társa

cs. és kir. udvari szállítók, BUDAPEST, IV. Váci-utca 35.

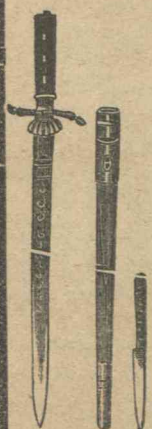

A nagym. földművelési m. kir. miniszterium 70542 magas rendeletével az erdőigazgatóságoknak ajánlva

Erdőtisztviselői, altisztí és szolgai egyenruhákat, egyes egyenruhadarabokat s mindennemű felszerelési o o o cikket ajánlunk kitűnő mesteri szabás és izlésteljes kiállításban. o o o Fehérneműek és harisnyák óriási választékban. o Fegyverek- és töltényekből állandó nagy raktár. Polgári ruhák a legjobb magyar és angol szövetekből elsőrangú szabászok közreműködésével készülnek. Hivatalos uton részletfizetésre is eszközölhetők megrendelések és nagyobb megrendelés esetén kívá- o o o natra saját költségünkön egy szabászt küldünk a mértékek felvétele végett. o o o

Árjegyzéket és mintákat ingyen és bérmentve küldünk és vevőink kényelmére bármely cikket beszerzünk. Meg nem felelőt visszaveszünk.

Legrégibb és legnagyobb egyenruházati intézet!

Nyomatott HIENTZ JÓZSEF könyvnyomdájában, Szászsebes.